

Pagājušā gada novembrī par izcilu nopelniem latgaļu literatūras atjaunošanā un izplatīšanā ar Triju Zvaigžņu ordeni un diplomu tika apbalvots Latgales Kultūras centra izdevniecības direktors Jānis Elksnis. Diplomā rakstīts: «Grāmatiespiedējs Jānis Elksnis par nopelniem Tēvijas labā iecelts par Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieri» un seko Valsts prezidenta, Ministru prezidenta un ordeņa domes sekretāra paraksti.

Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris J. Elksnis «Novadniekam» teica: «Uzskatu, ka šis apbalvojums nav man personīgi. Ar to tika atzīta latgaļu literatūra un Latgales novada kultūra.»

J. Silicka foto

Preiļu 24. ceļu pārvaldes priekšnieka I. Muzikanta vēstule Preiļu rajona ceļu lietotājiem

Gribu jūs informēt par tiem nepatīkamajiem pārsteigumiem, kas kārtējo reizi sagaida lauku cilvēku jaunajā 1995. gadā.

Mūsu republikā jau vairākus gadus novārtā ir pamesta ceļu būvniecība un remonts. Ir nepabeigti daudzi objekti, tajā skaitā arī mūsu rajonā un pie jaunsaimniekiem. Kaut gan 1994. gadā tika iedalīti tikai 10 procenti no nepieciešamajiem līdzekļiem ceļu uzturēšanai, tomēr Preiļu 24. ceļu pārvalde ir centusies saglabāt labā stāvoklī rajona autoceļus, neizmirstot arī laukus. Pārvalde ir saglabājusi gan savu tehniku, gan bāzi, gan maksimāli ekonomējusi līdzekļus. Vienīgi nav izdevies saglabāt darba vietas mūsu darbiniekiem. Šodien 200 cilvēku vietā strādā tikai 50.

Šogad pārvalde tika sadalīta divās daļās — pasūtītājos un izpildītājos. Kā pasūtītāji — Preiļu rajona valsts ceļu pārvaldīšanas nodaļa — ir kļuvis divi 24. CP inženiertehniskie darbinieki, pārējie esam izpildītāji, kuri pildīs tos darbus, ko pasūtītāji pasūtīs un par kuriem samaksās. Tāpēc 24. CP Rīgā Latvijas Autoceļu direkcijā bija jānoslēdz līgums par tiem darbiem, kurus valsts pasūta 1995. gada I ceturksnī, kaut gan sākumā bija paredzēts līgumu noslēgt par darbiem visam gadam.

Pēc šī līguma valsts pasūta ziemeļos uz turēt kārtībā Rīgas — Daugavpils un Rēzeknes — Daugavpils maršruta autoceļus Preiļu rajona robežās. Līgumā paredzēts, ka tiks atīrīti no sniega un kaisīti arī maršruta Līvāni — Preiļi — Aglonas stacija ceļš, bet tikai atīrīti no sniega, nekaisot, maršrutu Galēni — Preiļi — Pelēči, Preiļi — Rudzāti un Kapīpi — Aglona ceļi. Šos darbus valsts paredz arī apmaksāt. Pārējo rajona ceļu uzturēšanai kārtībā šobrīd nav paredzēts itin nekas. Jau šodien vietējās nozīmes ceļi ir nesakārtoti, bet pēc pirmā pamatīgā puteņa tie nebūs izbraucami vispār.

24. CP pārvalde aktīvi pretojas šādai politikai un pieprasīja līdzekļus arī vietējo ceļu uzturēšanai, taču prasība nav uzklautā. Ir tikai solījumi, ka puteņu gadījumā kaut ko uz ceļiem darīs, bet diemžēl solījumus autogreidera degvielas tvertne neieliesi. Pērnajā gadā mēs paši operējam ar līdzekļiem, paši noteicām, kādus darbus pildīt, un līdz ar to atrādām iespēju kaut ko padarīt arī uz vietējiem ceļiem. Šogad tādu iespēju pārvaldei vairs nav.

Vēl gan visas cerības zaudējuši neesam un cīnīsimies ar ierēdnēm tālāk par lauku ceļu uzturēšanu kārtībā, kaut vai tā apsvēruma dēļ, ka arī mums ir vajadzīgs darbs un maize.

Aicinām visus lauku iedzīvotājus nesamierināties ar kārtējo situāciju laukiem un celt par to trausmi.

Šodien 24. CP ir spiesta atvainoties, ka nespēj nodrošināt normālus ceļu lietošanas apstākļus.

Cerība mirst pēdējā

◆ Savādāku vai optimistiskāku virsrakstu šai informāciju kopai izdomāt nebija iespējams. Visi uzņēmumu un organizāciju vadītāji vienā balsī apgalvoja, ka cerība mirstot pēdējā — citādi jau nemaz neesot vērts dzīvot un strādāt. Ļoti patīkami, ka veiksmes vēlējumus jaunajā gadā neviens no viņiem neuztvēra kā neizdevušos joku, jo pār mūsu valsts vadītāju galvām taču beidzot jānāk apskaidrībai, ka banāni Latvijā vēl ilgi neaugs un par tūristu paradīzi arī nekļūsim.

Starpsaimniecību celtniecības organizācijā

SCO priekšnieks

Vladimirs HARITONOVS:

— Gada sākums pagaidām neviens neko citu kā pesimistisku noskaņojumu, jo jaunā budžeta līdzekļi vēl nav iekustējušies. Līdz ar to neviens nespēj izteikt savas vēlmes un plānus. SCO štatu sarakstā ir 114 cilvēki, kuriem tikko spējam izmaksāt algu. Iepērumi ir niecīgi, jo nav kārtīga darba.

Pašlaik celtnieki strādā Preiļu 1. vidusskolā, kur līdz 1. jūnijam jāpabeidz kļieģļu piebūve no skolas uz sporta zāli. Otrs objekts, kur nodarbināti mūsu cilvēki, vecicībnieku baznīca, taču arī tur finansiālas grūtības. Vēl ir darāmais linsēkļu stacijā un rajona padomes mājā. Kopumā varu teikt, ka tā nav strādāšana, bet sīka lāpīšanās.

Noslēdzot 1994. gadu, SCO nebija samaksājuši nodokļus par 52 tūkstošiem latu. Taču no saviem parādniekiem vēl joprojām neesam saņēmuši 115 tūkstošus latu. Lielākā daļa — valsts parāds par padarīto Aglonas bazilikas rekonstrukcijā. Nepārtraukti pieaug soda nauda par nesamaksājamiem nodokļiem — to nu valsts no mums prot pieprasīt. Bet kā var piespiest valsti norēķināties ar mums? Vai var ticēt solījumam, ka šogad saņemsim savu nopelnīto naudu?..

Trikotāžas fabrikā

Direktors Vladislavs LAPKOVSKIS:

— Uzņēmuma finansiālais stāvoklis ir bēdīgs, tāpēc arī noskaņojums slikts. Sarežģījumi ne tikai pie mums Preiļos, bet arī galvenajā uzņēmumā Ogrē, kur sakrājušies kvalitatīva prece par apmēram diviem miljoniem latu. Ar nostalgiju atceramies tos laikus, kad noliktavas tukšojās ātrāk nekā spējam tās piepildīt. Arī tagad aiz Latvijas austrumu robežas ir milzīgs noieta tirgus, kur labprāt ņemtu mūsu produkciju. Taču ekonomiskās barjeras ir tik varenas, ka pārvarēt tās nav iespējams. Bez tam sakarus austrumu virzienā ievērojami traucē arī Krievijas rubļa nestabilās attiecības ar ASV dolāru.

Pašlaik fabrikā strādā 120 cilvēki, viņi nodarbojas ar centrālā uzņēmuma produkcijas pakošanu un

pārpakošanu, saņemot par to minimālos divdesmit astoņus latus. Paši neko neražojam, tikai gudrojām, kā samaksāt nodokļus un 14 tūkstošus latu lielo parādu akciju sabiedrībai «Preiļu siers». Pamatzām parāds sarūk. Krāslavā, Daugavpilī un Preiļos darbojas firmas veikali, taču tirgus vēl jāpaplašina. Sakarā ar to, ka valdībai nav laika domāt par rūpniecības uzņēmumu problēmām, aicinu talkā uzņēmumu vadītājus, privātuzņēmējus, pilsetas vadību — varbūt kopīgiem spēkiem varēs ātrāk uzzināt, kur un kā realizēt mūsu produkciju.

Vēl ir pēdējā cerība, ka atradīsies kāds pircējs, jo esam iekļauti republikas privatizējamo objektu sarakstā.

Līvānu bioķīmiskajā rūpnīcā

Direktors Atis SEDVALDS:

— Nu ir tāpat kā vecajā gadā — tukšums un neziņa. Par ražošanas atjaunošanu nav nekādu cerību, arī iespējamā pārprofilēšana ir visai tāla un neskaidra. Bioķīmiskās rūpnīcas privatizācijai bija izsludināts starptautisks konkurss, taču par tā rezultātiem mēs neesam informēti. Iespējams, ka privatizācijas aģentūrā arī ir kāda skaidrība, jo bija jūtama interese no vairākām ārzemju firmām.

Kādreiz rūpnīcā bija nodarbināts pus tūkstotis cilvēku. Tagad palikuši vairs tikai trīsdesmit, kuri nodrošina pārvaldes un pārstāvniecības funkcijas, tiek galā ar grāmatvedības dokumentiem, apsardzi un viselementārāko ekspluatāciju. Produkcijas krājumu vairs nav. Visur tukšās telpas un klusums.

Finansiālais stāvoklis vairāk nekā bēdīgs, jo neko neražojam, bet mums jāmaksā vecie nodokļi parādi, nāk klāt vēl jauni. No mums prasa nodokļi par ipašumu, kurš netiek izmantots — tas taču ir absurds...

Līvānu melioratīvās celtniecības uzņēmumā

Galvenais inženieris Valentīns PASTARS:

— Bija laiki, kad organizācijā strādāja 350 un pat 400 cilvēku. Tagad vairs tikai pāris desmiti. Viena daļa veido nelielas sabiedrības ar ierobežotu atbildību, pārējie

papildina Līvānu bezdarbnieku lielo pulku.

Esam privatizējamo valsts uzņēmumu sarakstā. Taču arī tur ir savas problēmas, jo nav maksātspējīgu pirkgrībētāju mūsu kantoriem, sporta zālei, mehāniskajam darbnīcām.

Janvāris jau pusē, taču nezinām, cik un kādi pasūtījumi mums šogad būs. Kā parasti — jāgaida, kamēr budžeta iesūpošanās būs jūtama arī lejā. Pagaidām zinām vienīgi to, ka Aglonas bazilika mums parādā 22 tūkstošus latu, ka mēs neesam samaksājuši nodokļus. Nav pasūtījumu, nav darba, nav algu, nav atbrīvošanas pabalstu. Cilvēki izsaka pamatotu neapmierinātību. Taču skaidrs arī tas, ka tādos apjomos kā agrāk meliorācijas Latvijā nebūs. Strādāt un šo to nopelnīt varēs nelielas mobīlas vienības.

Kūdras fabrikā

Direktors Leons JAKOVELS:

— Mēs strādājam vasarā, tagad cenšamies sastrādāto realizēt. Taču Latgales novada ļaužu pirkspēja ir visai zema, naudu viņi atdod par pirmās nepieciešamības precēm. Skaidrs, ka kūdra nebūt nav pirmajā vietā. Žēl, jo iznīcinot šo nozari, aizlaižot postā purvus, to atjaunošanā pēc gadiem būs jāiegulda daudz vairāk līdzekļu.

Visi žēlojas, ka mazus ir dārgs kurināmais, ka ir problēmas ar tā iegādi. Tajā pat laikā tikai retais domā, kā izmantot apkurināšanā kūdras. Es vēl neesmu aizmīrsis, ka kādreiz Līvānos katlu mājās kūdras briketes dega bez kādas vainas. Jācer, ka mūsu saimniekotāji nāks pie prāta un vismaz ciematū mazaizās katlu mājās sāks izmantot kūdras. Tad nevajadzēs meklēt ārzemju investīcijas — kūdras lauki ir gatavi, vajag tikai izmantot.

Pagājušajā sezonā strādājam ar nepilnu jaudu. Nodarbināti bija septiņdesmit cilvēki. Jāmaksā lēruma nodokļi, daļa no kuriem ir pavisam nepamatoti. Taču valsts institūcijas ne pirkstu nepakustina, lai tiktu skaidrībā.

Pērn lauksaimnieki saņēma valsts dotācijas par šķirnes lopiem un elites sēkļu. Labi būtu dotēt viņus arī kūdras iegādei, jo tukšā zemē elites sēkla neaugs, arī šķirnes gotiņām būtu patīkamāk gulēt mīksto kūdras pakaišos.

Šobrīd kūdras fabrikā vēl realizējami 15 tūkstoši tonnu pakaišu kūdras un apmēram četri simti tonnu kurināmās kūdras individuālajām katlu mājām. Iespējams iegādāties speciāli bagātinātu kūdras substrātu mēslojumam 30 un 170 litru iepakojumā.

* * *

Taisnība vien ir, ka cerība mirst pēdējā.

L. Kirillova

◆ Ziņas no Preiļu rajona padomes

«Volvo» izmantos tikai rajona padomes vajadzībām

Konkursā starp Eiropas lielākajām autoražotāju firmām par valdības autobāzes apgādi ar automašīnām uzvarēja zviedru concerns «Volvo». Parakstītā līguma ietvaros viena jauna «Volvo 940» savus sānus turpmāk apdienēs arī Preiļu rajona padomes pagalmā. Ņemot vērā apmēram 40 procentu atlaidi, tā valdībai izmaksāja 12,5 tūkstošus latu. Atlaide būs arī rezerves daļu iegādei un tehniskajai apkopei, ko veiks dilerfirma «Mūsa Mo-

Rajona padomes priekšsēdētājs I. Meluškāns teica, ka šis patiesi drošais automobīlis tiks izmantots tikai un vienīgi rajona padomes vajadzībām.

• Lasītāja ierosināts temats

Piena un piena produktu kvalitātes noteikšana

♦ «Novadnieka» saņemto lasītāju vēstulu klāstā bija arī kāda ar šī gada 3. janvāri datēta visai pikta vēstulīte, kuras galvenā doma bija, ka piena pārdevēji Preiļu tirgū ir neapmierināti, kā notiek piena produkcijas pārbaude.

«Lauksaimniecības Universitātes profesori, doktori un zinātnieki nevar vienam arī nemāca, kā pēc garšas un piena izskata noteikt mikro un makroelementu trūkumu pienā. Bet izrādās, ka Anna Lazareva, kas to ik dienas pārbauda, var un prot. Tad jau nav vajadzīga laboratoriska pārbaude, visu jāuztic tai pašai Annai Lazarevai. Un tad piena tirgotāji zinās savu govju piena kvalitāti.»

Lai noskaidrotu, kā tad isti jāpārbauda piena un piena produktu kvalitāte, jautāju LR Labklājības ministrijas vides un sabiedrības veselības rajona dienesta sanitārās nodaļas ārstei higiēnistei Valentīnai PETROVAI:

— Pirmkārt, rajona veterinārās pārvaldes ārstiem ir pilnīga tiesība un arī pienākums tirgū pārbaudīt lauksaimniecības produkcijas, tas ir, piena, gaļas, zivju, kvalitāti.

Otrkārt, veterinārie ārsti un vides un sabiedrības veselības aizsardzības dienesta darbinieki neko nav izdomājuši un nerīkojas paši no sava prāta. Pastāv Latvijas Republikas Labklājības ministrijas vides un veselības departamenta, kā arī valsts veterinārā departamenta apstiprināti «Nepasterizēta piena un

no tā izgatavoto produktu realizēšanas noteikumi». Tās ir pagaidu higiēniskās prasības, kuras obligātas visiem šīs produkcijas realizētājiem. Šajā dokumentā noteikts, ka nepasterizēto pienu un no tā izgatavotos produktus (biezpienu, saldo un skābo krējumu, sieru) atļauts realizēt, ja ir

- * veterinārā dienesta atļauja,
- * teritoriālā vides un sabiedrības veselības dienesta atļauja,
- * personīgā medicīniskā grāmatīņa.

Instrukcijā noteikts, ka, ņemot vērā higiēnisko, epidemioloģisko un epizootisko situāciju, teritoriālie vides un sabiedrības veselības centrs un veterinārais dienests periodiski, kā arī pēc indikācijām pārbauda produkcijas ražošanas un realizēšanas apstākļus un veic produkcijas kvalitātes laboratorisko kontroli savas kompetences ietvaros valsts uzraudzības kārtībā, kā arī pēc piegādātāja pieprasījuma uz līguma pamata.

Bez tam veterinārajiem ārstiem ik dienas obligāti ir jāizdara organoleptiskā pārbaude. Tas ir tas, par ko vēstules autore tik sašutusi: veterinārā ārste vizuāli apskata piena traukus, vai tie ir pietiekami tīri, vai produkcijai nav kāda specifiska smarža. Organoleptiskā pārbaude nozīmē arī to, ka veterinārajai ārstei ik reizi ir jānogaršo piens, vai tas nav skābs, vai nav rūgts. Ja rodas aizdomas, viņa ir tiesīga paņemt produktu ķīmiskai analīzei.

Ja izmeklēšanas rezultāti ir neapmierinoši, produkcijas realizētājs tiek brīdināts. Atkārtotos gadījumos teritoriālais vides un sabiedrības veselības centrs var atsaukt

veselības sertifikātu. Tas nozīmē, ka šādā gadījumā realizētājam ceļš uz tirgu slēgts.

Savu viedokli izteica arī rajona veterinārās pārvaldes priekšnieks Jānis KACARS:

— Visi laucinieki, kas realizē pienu, labi zina, cik bieži lopi jāpārbauda uz leikozī, cik bieži vajag laboratoriski izmeklēt pienu un tā tālāk. Domāju, ka ikviens lauku tantiņa labi zina, ka piena kvalitāti var noteikt arī pēc garšas. Pirms govus aizlāšanas piens kļūst rūgts. Tāds tas ir arī gadījumos, kad gotiņām ir nepareiza vielu maiņa, organismā trūkst mikroelementu. Tātad — tas, ko Preiļu tirgū ik rītus dara Anna Lazareva, bet Līvānu tirgū Skaidrīte Ozoliņa, ir pareizi un nepieciešami.

Gribu piebilst, ka daudziem lauciniekiem vēl nav pietiekami zināšanu, kā pareizi barot savus lopņus. Tā saucamajos kolhozu laikos kombinēto spēkbarību ražoja centralizēti, tā bija sabalansēta un bagātināta ar visiem nepieciešamajiem mikro un makroelementiem. Tagad zemnieki paši maļ graudus lopiem un kombinē, kā nu prot. Par piedevām bieži vien aizmirst, tāpēc daudzu gotiņu veselība nav tik laba, lai tās spētu dot garšīgu un kvalitatīvu pienu.

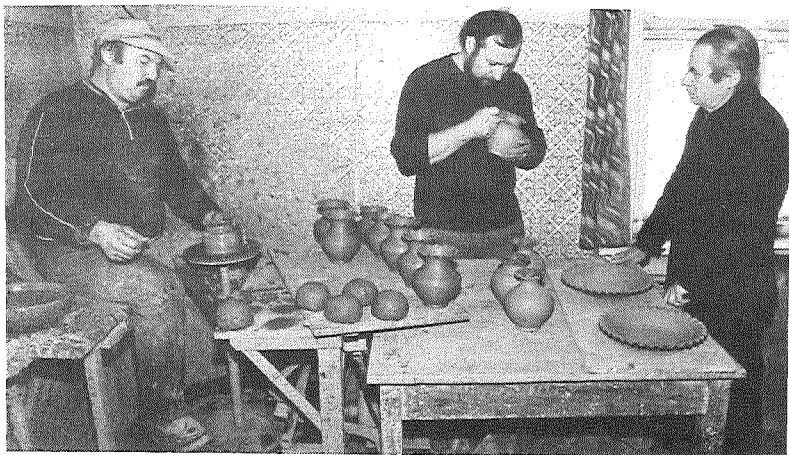
Anna LAZAREVA:

— Gribu piebilst, ka mans uzdevums nav no pateicīgākajiem. Cenšos tomēr savu uzdevumu izpildīt pēc iespējas precīzāk. Un tišuprāt nevienu tirgotāju ar labu un garšīgu pienu prom nedzenu. Visa pamatā jābūt kvalitātei.

Viedokļus uzklaušoja L. Kirillova

Polikarpa Čerņavskā keramikas skola

♦ Silajāņi, agrākais Latgales keramikas centrs, kas bija pazīstams ar slavenajiem podniekiem Andreju Paulānu un Polikarpu Vilcānu, tagad ir tikai simbols. Silajāņu māla meistari izkļūduši ārpus sava etnogrāfiskā novada robežām. Tagad viņi dzīvo un turpina senās tautas mākslas tradīcijas galvenokārt Rēzeknē, tās apkaimē, Daugavpilī. Dažs strādā Rīgā, vēl kāds citur. Ir arī Preiļos. Te Silajāņu keramikas vecmeistars Polikarps Čerņavskis izveidojis savu keramikas skolu, kuras audzēkņu darbi pazīstami ne tikai Latvijā.

Polikarps Čerņavskis Silajāņus atstāja apmēram pirms piecpadsmit gadiem. Neizbraucamo ceļu dēļ — tā viņš pamato savu pārcelšanos uz Preiļiem. Jā, Silajāņu māli pavasaros, rudenos un pat lietainās vasarās ir neizbrieni, kur nu vēl brukt. Ja keramikas draugi meistaru vēlējas apciemot Babru sādā, tad braucamos vajadzēja atstāt Antoniškos un trīs kilometrus pa izmirkušajiem, mālainajiem pakalniem un lejām iet kājām.

Vispirms Polikarps Čerņavskis Preiļos, Talsu ielā 21, nopirka māju, kurā ierīkoja keramikas darbnīcu, bet šķūnītī — izstrādājumu apdedzināšanas krāsni. Tagad māja vairs nav apdzīvota, bet pārveidota par savdabīgu meistara un viņa skolnieku darinātās keramikas muzeju. Muzeja otrajā stāvā ierīkota darbu ekspozīcija, kas

katru pārliecina par vecmeistara garo un darbīgo mūžu. Krūzes, vāzes, šķīvji, lielāki un mazāki svečturi, sikdarbi.

Polikarpa Čerņavskā keramikas muzeju ir apmeklējuši neskaitāmi ciemiņi. To skaitā — Raimonds Pauls, Imants Ziedonis, Alberts Bels. Pa kāpnēm uz otro stāvu ir kāpis arī Anatolijs Gorbunovs. Polikarpa Čerņavskā darinātie māla trauki ir apceļojuši visu pasauli — Ameriku, Kanādu, Austrāliju, Vāciju, Franciju... Ir kļuvuši par ārvalstu muzeju eksponātiem.

Polikarpa Čerņavskā dzīvesbiedre Staņislava piebilst, ka labākos darbus esot jāglabā skapī, jo citādi māja būtu tukša izpirkta. Ņemot visu. Pašam māla meistaram jau pāri par septiņdesmit gadu. Podnieka darbs viņam nav pa spēkam. Amatam piemīt arī savas

aroda kaites. Māla un svina putekļi sabeiģuši plaušas. Veselība vecumdienās pamatīgi iedragāta. Ir dienas, kas jāpavada slimības gultā.

Jau tūlīt pēc pārcelšanās uz Preiļiem Polikarps Čerņavskis sāka ap sevi pulcināt keramikas entuziastus. Vairāk nekā pusgadsimtu ilgo darba pieredzi meistars dāsni nodod vispirms savas ģimenes cilvēkiem — znotam Jāzepam Caicam un dēlam Jāzepam Čerņavskim. Polikarpa Čerņavskā mudiņāts, ar keramiku nodarbošies atsāka viņa sievas brālis (tagad jau nelaiķis), arī sievas māsas dēls Aleksandrs Rečs.

P. Čerņavskā skolnieki ir centīgi podnieka amata apguvēji. Sevišķi tas sakāms par Jāzepu Caicu. Viņš savā darbā ir ļoti neatlaidīgs, pacietīgs, tādēļ arī gūst panākumus. Jāzepa Caica darinātie keramikas izstrādājumi ir bijuši daudzu mākslas izstāžu eksponāti tepat Latvijā guvuši atzinību arī ārzemju izstādēs. Jāzepam Caicam kā keramikim ir liela nākotne, no viņa dienās, domājams, izaugs labs meistars.

Senās Silajāņu keramikas tradīcijas ir dzīvas. Tās turpinās jaunās paaudzes darbos. Un nav šaubu, ka būs mūžīgas.

♦ Attēlā: keramikas vecmeistars Polikarps Čerņavskis (no labās) ar saviem audzēkņiem znotu Jāzepu Caicu un dēlu Jāzepu Čerņavski keramikas darbnīcā Preiļos, Talsu ielā.

J. Gurgona teksts un foto

REPUBLIKAS ZIŅAS

Saeimas deputātu alga — 206 lati Ulmanis saņems 700 latus

Saeimas frakciju padome otrdien vienojās atbalstīt Saeimas prezidijā apstiprināto lēmumu par Saeimas deputātu un darbinieku algām. Līdz ar to turpmāk deputātu pamatalga būs 206 lati, kas atbilst valsts ierēdņu kandidātu vidējām algām. Pagājušajā gadā deputātu pamatalga bija 150 lati, tāpēc visas citu darbinieku algas un piemaksas šim gadam tika aprēķinātas pēc koeficienta 1,37. Starpfrakciju padome vienojās arī noteikt Valsts prezidenta algu lielāku, nekā tā iznāktu, sareizinot pašreizējās algas 500 latus ar 1,37. Turpmāk Valsts prezidents saņems 700 latus. Katrs deputāts saņems arī 55 latu lielu kompensāciju par izdevumiem, pildot deputātu pienākumus, un 6 latus par darbu katrā Saeimas komisijā sēdē. Līdz šim kompensācija bija 30 lati, bet par komisiju sēdēm deputāti saņēma 3,5 latus. Frakciju un komisiju priekšsēdētāji papildus saņems 60 latus, komisijas priekšsēdētāja biedrs un sekretārs — 45 latus. Saeimas priekšsēdētāja alga būs 480 lati (pirms 350), Saeimas priekšsēdētāja biedra un Saeimas sekretāra alga — 411 lati (300). Deputāta palīgs saņems 137 latus (100).

Šāds algu paaugstinājums bija ne-

Dzīve kļūst dārgāka, inflācija pēn 26,3 procenti

Pēn inflācijas līmenis Latvijā sasniedza 26,3 procentus. Tas ir zemāks nekā kaimiņiem (Igaunijā un Lietuvā inflācija pārsniegusi 40%), tomēr nav pietiekami zems, salīdzinot ar pārējiem Eiropas valstīm, informēja Valsts statistikas komisijas priekšsēdētājs Arvils Sautiņš. Vērojot inflācijas procesu gada laikā, šāda inflācija (26,3%) tikusi gaidīta.

Starptautiskā valūtas fonda prognoze bija — gada laikā nepārsniegt 20,3%, valdības deklarācijā inflācija netika prognozēta tik optimistiska — 23%. Tomēr prognozes nav attaisnojušas. Augstāku inflācijas līmeni izraisījušas cenu sezonālās svārstības, ievērojams to kāpums ziemas mēnešos pārtikai (tas ir viens no galvenajiem rādītājiem inflācijas aprēķināšanai).

Iebraucot Polijā, ceļotājiem turpmāk būs jādeklarē valūta

Saskaņā ar Polijas Republikas attiecīgā kodeksa normām valūta, kas, iebraucot Polijā, nav deklarēta, ir konfiscējama, personai izbraucot no Polijas teritorijas, pēc Latvijas vēstniecības Polijā sniegtās informācijas un vairāk kārtējiem pārpratumiem ziņo Ārlietu ministrijas preses centrs.

Ārlietu ministrijas Konsulārajā departamentā no Polijas vēl neesot saņemta informācija, kāds ir minimālais deklarējamās valūtas daudzums, kā arī atļautais ievadamās valūtas daudzums.

pieciešams, jo kārtības rullis paredz, ka deputāti saņem civildienesta amatu 1. kvalifikācijai atbilstošu mēnešalgu. Šādu algai teorētiski jābūt 280 latu, taču Valsts reformu ministrija informēja Saeimu, ka pārejas posmā šādas kvalifikācijas ierēdņu nav, ir tikai ierēdņu kandidāti, kuru vidējā alga būs 206 lati. Saeimas priekšsēdētāja Anatolijs Gorbunovs iniciatīva, ko atbalstīja arī LC un TPA frakcijas, bija noteikt algu nevīs maksimālā ierēdņu kandidātu algas līmenī, bet vidējā līmenī, kas ir 206 lati.

LZS deputāts, Saeimas sekretāra biedrs Zigurds Tomiņš gan puda bažas, ka līdz ar šo lēmumu ierēdņi rajonos saņemot lielāku algu nekā deputāti, LC frakcijas vadītājs Andrejs Panteļejevs šādu lēmumu nosauca par kompromisu starp finanšu situāciju, kārtības ruļļa prasībām un ierēdniecības reformas pārejas noteikumiem. Viņš arī piebilda, ka Ministru kabinets gaidot šo Saeimas izšķiršanos, lai atbilstoši tai pārskatītu MK ierēdņu algas.

«Novadnieka» piebilde. *Ceturtdien kļuva zināms, ka Valsts prezidents G. Ulmanis morālu apsvērumu dēļ lūdz algu nemainīt.*

Diezgan krass inflācijas palielinājums, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, bijis decembrī — 2,4%. Saskaņā ar mājsaimniecības budžeta pētījumiem pārtikas iegādei iedzīvotāji tērēja gandrīz pusi līdzekļu. Sākot ar novembri vērojama strauja pārtikas cenu celšanās, decembrī uztura produktiem cenas pieaugušas par 3,7%. Kaut arī cenu sezonālās svārstības ir visās valstīs, Latvijā to ietekme ir pārāk liela. Pamatpārtikas cenas ziemā, salīdzinot ar vasaras mēnešiem, palielinājušas gandrīz divas reizes.

Kļūst dārgāka arī pakalpojumu sfēra. Medicīnas pakalpojumi decembrī, salīdzinot ar novembri, kļuvuši dārgāki vidēji par 1,8%, kultūras pasākumi — arī par 1,8%, bet bērnu dārzā — par 2,5%.

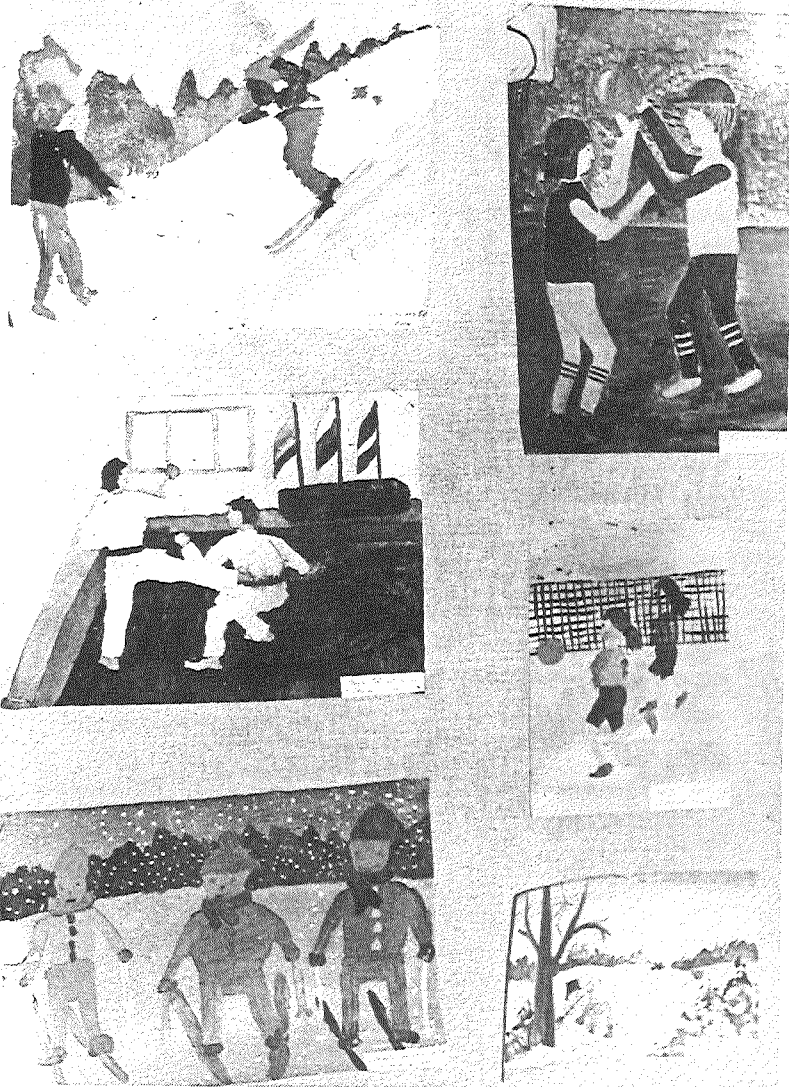
No laikrakstiem «Diena», «Neatkarīgā Cīņa»

• 1994. gada nogalē Ministru kabinets pieņēma lēmumu par lauksaimniecības tehnikas sertifikāciju. Kaut nu paspētu līdz pavasarim, citādi zeme būs jārušina ar pirkstu...
Agra Liepiņa zīm. («Dienas biznesa» karikatūru nodaļa)

Skolēnu zīmējumu konkurss par sporta tēmu

Rajona kultūras namā notika sporta kluba «Cerība» rīkotais skolēnu zīmējumu konkurss par sporta tēmu. Apbalvoja piecpadsmit labāko darbu autorus.

Pēc konkursa uzvarētāju darbiem var spriest, ka skolēnus interesē daudzi sporta veidi.

Daudziem izstādes apmeklētājiem patika Preiļu 1. vidusskolas 7. klases skolniece Agneses Līvmanes akvarelis.

J.Silicka foto

Ugunsgrēkā iet bojā trīs cilvēki

9. janvāra vakarā Vārkavas pagasta Pilišķos Cepļu mājās izcēlās ugunsgrēks, kurā gāja bojā māju saimnieks Vladislavs C. (1932.g.), Nikolajs S. (1946.g.) un Jānis Dz.

(1942.g.). Policijas versija pašlaik ir tāda, ka nelaime notikusi, alkohola reibumā neuzmanīgi rīkojoties ar uguni.

L.Sila

Tiem, kas vēlas audzēt mēnešzemenes

1994. gada 13. oktobra numurā «Novadnieks» publicēja selekcionāra Jāņa Vasarietis rakstu «Mēnešzemenes». Autors stāstīja, ka šīs zemenes ir vispiemērotākās audzēšanai mazdārziņos, tās ražo visu vasaru līdz pat rudens salnām, kopējā raža neatpaliek no lieloģu zemeņu ražas, bet ogu vērtība ir tāda pati kā meža zemenēm un ir lielāka nekā lieloģu zemenēm. Mēnešzemenes sāk ražot jau pirmajā gadā, ja sēklas iesēj kastītē agrā pavasarī.

nešzemeņu sēklas, turklāt par velti, par «skaistām acīm», kā viņš rakstīja. No Preiļu rajona selekcionāram uzrakstījuši 17 cilvēki, un visi saņēmuši mēnešzemeņu sēklas.

Tiem, kas vēlas audzēt mēnešzemenes, Jānis Vasarietis atkal piedāvā šo zemeņu sēklas. Lai tās saņemtu, selekcionāram jāaizsūta vēstule, kurā ielikta apmaksāta aplokšne ar atpakaļ adresi, un selekcionārs jums tās izsūtīs par «skaistām acīm».

Tāpēc rakstiet: J.Vasarietim, Baložu ielā 4, Vecumnieki, Bauskas rajons, LV 3933.

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

Sestdiena, 14. janvāris

LATVIJAS TV I

9.00 Rīta stunda. 10.00 Mielasts ar Mārtiņu Vincentā. 10.20 Muzikāla programma bērniem. 10.40 Brīvbilete uz teātri. 11.30 Ķirzakas smaids. 27. sērija. 12.15 Globuss. 12.40 No TV videofondiem. 14.00 Dižvīrs. 6. sērija. 15.35 V.Šekspīrs. Ziemas pasaka. Liepājas teātra izrāde. 17.30 Mult. filmas. 18.00 Zīpas. 18.15 Ķirzakas smaids. 28. sērija. 19.00 Dž.Rosini. Uvertūra operai Seviljas bārdzinis. 19.10 Miedzīpš nāk... 19.25 Mirkliis. 19.50 Anglijas muzikāla programma. 20.20 Rit, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.20 Savai zemei. 22.05 Labvakar! piedāvā... 22.30 Baroks. Francijas mākslas filma.

LATVIJAS TV II

8.00-11.00 Picca TV. 11.00 Latvju zeme vaļā stāv. 11.25 Kristietība šodien. 12.15 Kristīgā pasaule. 12.30 TV veikals. 13.00 Ukraina. 13.50 TV Polonia. 16.15 Angļu valoda kopā ar Mazī. 13. nod. 16.35 Vācu valoda. 50. nod. 16.50 Franču valoda. 13. nod. 17.10 Koncerts.

17.30 Sports un personība. 18.00 Cikls Tāda ir dzīve. 18.30 Reģionālās TV piedāvā... 19.00 Telekompānija LTS. 19.30 Paradīzes pludmale. 3. sērija. 20.00 Apsveikumu koncerts Daudz laimes! 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.05 Zīpas. 22.20 Latloto. 22.25 E iela. 194. un 195. sērija. 23.15 Noziegumam pa pēdām. 9. sērija. 24.00 Volejbols. Vildoga/Murjāpi - Būvnieks.

OSTANKINAS TV

8.00 Džungļu acinājums. 8.30 TV un radio kompānija Mir. 10.00 Rīta pasts. 10.30 Medicīna - tev. 11.00 Bez apstājas. 11.10 Padomi kulinārijā. 11.20 Spogulis. 12.00 Krievijas leņpums un gods. 3. filma. 12.30 Tikšanās. 13.05 Spēlējiet, harmonikas! 13.52 Zīpas. 14.00 Dialogs. 14.35 Folkloras klubs. 15.05 Dzīvnieku pasaulē. 15.50 Atjautības ātrumsacensības. 16.40 Pirms un pēc. 17.40 Tikšanās ar svešinieci. ASV mākslas filma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.45 Rallijs Parīze - Dakara. 21.00 Smieklu panorāma. 21.45 Ostantinas hitparāde.

Svētdiena, 15. janvāris

LATVIJAS TV I

9.00 Mūzika svētdienai. 9.30 Skaistumam un veselībai. 9.45 Namdaris. 10.05 Skabargas rīta pielikums. 10.20 Nobela prēmijas literatūrā. 11.15 Ķirzakas smaids. 28. sērija. 12.00 V.Kalnroze. 12.30 Jaunā operdziedone Sonora Kalniņa. 13.30 Baroka mūzikas koncerts. 13.45 Kavingtonkrosa. 11. sērija. 14.35 V.Šekspīra Milas dueti. 15.35 Svētdienas atpūtai. 16.05 NBA meistarsacīkstes. 17.35 Mult. filmas. 18.00 Zīpas. 18.10 Rīgas viesis Pauls Badura-Skoda. 19.10 Bērniem. 19.30 TV - puikām un meitenēm. 19.35 Dziesma manai paudzei. 19.50 Septiņi triki. 20.20 Rit, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.30 Mūsu kinonedēļa. 21.40 Pauze. 23.00 Ar dziesmu par dzīvi.

LATVIJAS TV II

8.00-11.00 Picca TV. 11.00 Vispasaules jaunatnes dienai veltīta mise. 16.30 TV veikals. 17.00 CFI piedāvā... 18.00 Vācijas skatu laukums. 19.00 Telekompānija

LTS. 19.30 Paradīzes pludmale. 4. sērija. 20.00 Gadskārtu raksti. 20.30 Koncerts. 20.55 5 minūtes par savu naudu. 21.00 NTV-5. 22.05 Zīpas. 22.20 Vēstures mirkļi. 23.10 NTV-5. 0.10 Prizma Prim.

OSTANKINAS TV

8.00 Maratons-15. 8.30 Rīta agrumā. 9.00 Poligons. 9.30 Kamēr visi mājās. 10.00 Rīta zvaigzne. 10.50 Zem pi zīmes. 11.35 Varavīksne. 12.15 Ekonomika un reformas. 12.45 Bērnu raidījumu apskats. 13.00 Vispasaules ģeogrāfija. 13.52 Zīpas. 14.00 Dok. filma. 14.55 Amatniecība. 15.05 Ceļotāju klubs. 16.00 Rallijs Parīze - Dakara. 16.30 Logi uz Eiropu. 17.00 Zīpas. 17.10 Mult. filma. 18.10 Krievijas mazās pilsētas. 18.55 Pāris un nepāris. Itālijas mākslas filma. 1. un 2. sērija. 21.00 Laiks. 21.50 Sportiska nedēļas nogale. 22.05 TV locis. 22.20 Sappu stacija. 22.52 Zīpas. 23.05 Sappu stacija. 23.20 Mīlestība no pirmā acu skatiena. 24.00 Zīpas. 0.15 Džeza pasaulē.

Pirmdiena, 16. janvāris

LATVIJAS TV I

16.00 Savai zemei. 16.45 Mielasts ar Mārtiņu Vincentā. 17.05 90-tie. 17.55 TV - puikām un meitenēm. 18.00 Zīpas. 18.10 Mūsu kinonedēļa. 18.20 Bordertaura. 31. un 32. sērija. 19.10 Ekrāns bērniem. 19.30 Saimnieks. 20.00 Zebra. 20.20 Rit, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Kavingtonkrosa. 12. sērija. 22.05 Zīpas. 22.50 Ziemeļu salas. 23.20 Nakts zīpas.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 16.00 Prizma Prim. 17.00 Euronews. 17.15 Angļu valoda kopā ar Mazī. 14. nod. 17.35 Vācu valoda. 51. nod. 17.50 TV veikals. 18.20

Nedēļas sporta apskats. 18.50 Vidzemes TV. 19.00 Telekompānija LTS. 19.20 Jautājums pēc būtības. 19.35 Glābējzvans. 20.00 Konkurenti. 20.30 Hamleoonu rotaļas. 4. sērija. 21.00 NTV-5. 22.25 E iela. 196. un 197. sērija. 23.15 Paradīzes pludmale. 3. un 4. sērija.

OSTANKINAS TV

17.25 SHL meistarsacīkstes. ACSK - Sanktpēterburgas ASK. 20.00 Laiks. 20.40 Tikšanās ar A.Šolženicu. 21.00 Esmu laimīga, kaut liktenis skumjš... 21.45 Sitiens vārtos. 22.15 A.Gribojedova 200. dzimšanas dienai veltīts raidījums. 23.00 Zīpas. 23.10 Muzikāla programma. 23.35 Autošovs. 23.52 Preses ekspresis.

Otrdiena, 17. janvāris

LATVIJAS TV I

16.00 Zīpas. 16.45 Emila nedarbi. Mākslas filma. 18.00 Zīpas. 18.15 No TV videofondiem. 19.00 Mans būs mans. 19.10 Superpuikas piedāvā... 19.30 Teātru jaunumi. 19.50 Klavesiņistes A.Kalniciemas portretskices. 20.20 Rit, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Kinovakars. Anna Kareņina. Anglijas mākslas filma. 23.20 Bilde-94. 23.50 Nakts zīpas.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 16.30 TV veikals. 17.00 Euronews. 17.20 Angļu valoda kopā ar Mazī. 14. nod. 17.40 Franču valoda. 14. nod. 18.00 Valdības preses konference. 18.30 Koncerts. 18.50 Lejaskurzemes TV. 19.00 LTS

zīpas. 19.20 Zemnieku stunda. 20.05 Rīgas kalendārs. 20.30 Hamleoonu rotaļas. 5. sērija. 21.00 NTV-5. 22.05 Zīpas. 22.25 Noziegumam pa pēdām. 10. sērija. 23.10 NTV-5.

OSTANKINAS TV

8.00 Mult. filma. 8.25 Savvaļas Roze. 8.52 Zīpas. 9.00 Amerika un M.Taratuta. 9.30 Kristīgā programma. 9.52 Zīpas. 18.00 Sastrēgumstunda. 18.30 Savvaļas Roze. 18.55 V.Poznera autorprogramma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.40 No pirmavotiem. 20.50 Zelta šlageris. 21.35 Klausies, Fellini! Mākslas filma. 22.52 Zīpas. 23.05 Mākslas pils. 23.52 Preses ekspresis.

Trešdiena, 18. janvāris

LATVIJAS TV I

16.00 Saimnieks. 16.30 E.Dārziņa mūzikas skola - 50. 17.05 Teātru jaunumi. 17.25 Bērniem. 17.40 Zemnieku spēle Dauderos. 18.00 Zīpas. 18.15 Koncerts. 18.40 Krustpunkti. 19.10 Ekrāns bērniem. 19.25 Ex libris. 19.40 Nedēļas vidū. 19.50 Muzikāla rapsodija. 20.20 Rit, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Tā esot bijis, tā varētu būt... 21.30 Viktorina Visu vai neko! 22.50 Lifts piedāvā... 23.45 Nakts zīpas.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 17.00 Euronews. 17.15 Franču valoda. 14. nod. 17.35 Vācu valoda. 51. nod. 17.50 TV veikals. 18.20 Koncerts. 18.40 Dienas tēma. 18.50 Zem-

gales TV. 19.00 LTS zīpas. 19.20 Glābējzvans. 19.45 Dzīvīte, dzīvīte... 20.30 Hamleoonu rotaļas. 6. sērija. 21.00 NTV-5. 22.05 Zīpas. 22.25 Hamleoonu rotaļas. 7., 8. un 9. sērija.

OSTANKINAS TV

8.00 Mult. filma. 8.25 Savvaļas Roze. 8.52 Zīpas. 9.00 Ceļotāju klubs. 9.52 Zīpas. 18.00 Sastrēgumstunda. 18.30 Savvaļas Roze. 18.55 Kinojaunumi. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.40 Monologs. 20.50 Prēmijas Triums laureātiem veltīts koncerts. 21.40 Vēstneši. 22.10 Basketbols. Grieķijas Paok - Krievijas ACSK. 22.52 Zīpas. 23.05 Džeza pasaulē. 23.25 Jaunie mīlpilsoņi. 23.52 Preses ekspresis.

Ceturtdiena, 19. janvāris

LATVIJAS TV I

16.00 Krustpunkti. 16.30 Ex libris. 16.45 F.Meigls. Lai top gaisma! 17.00 Ar dziesmu par dzīvi. 17.45 Nedēļas vidū. 18.00 Zīpas. 18.10 Dok. filma. 19.00 Koncerts. 19.10 Mult. filma. 19.15 Skabarga. 20.00 Dejas burvība. 20.20 Rit, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Spogulis. 22.00 Malibu iela Nr. 2000. ASV mākslas filma. 1. sērija. 22.45 Retrokoncerts. 23.15 Nakts zīpas.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 17.00 Saeimas frakciju viedokļi. 17.45 TV veikals. 18.15 Der iegauvēt. 18.50 Vidzemes

TV. 19.00 LTS zīpas. 19.20 Noziegumam pa pēdām. 11. sērija. 20.05 Vizīte. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.05 Zīpas. 22.25 Biznesa ābece visiem. 22.45 Novadu vēstis. 23.10 NTV-5.

OSTANKINAS TV

8.00 Mult. filma. 8.25 Svētais ūdens. 8.40 Tautas melodijas. 8.52 Zīpas. 9.00 Dzīvnieku pasaulē. 9.40 Ex libris. 9.52 Zīpas. 17.25 SHL meistarsacīkstes. ACSK - Spartaks. 20.00 Laiks. 20.40 Maskava. Kremliis. 21.00 Loto spēle Miljons. 21.30 F... kā Ferbenks. Francijas mākslas filma. 22.52 Zīpas. 23.00 F... kā Ferbenks. 2. daļa. 23.45 Mult. filma. 23.52 Preses ekspresis.

Piektdiena, 20. janvāris

LATVIJAS TV I

16.00 Dzīvīte, dzīvīte... 16.45 No TV videofondiem. 17.30 Gribu būt vesels! 18.00 Zīpas. 18.15 Ķirzakas smaids. 29. sērija. 19.00 Bērniem. 19.10 Miedzīpš nāk... 19.25 Kinoapraksts. 19.35 Zīpu dienests piedāvā... 19.55 Globuss. 20.20 Rit, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Op.5. 21.45 Ceļš uz Mūziku. 22.45 Lielās mūzikas balvas-94 pretendenti. 23.25 Nakts zīpas. 23.40 Muzikāla programma.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 16.30 TV veikals. 17.00 Euronews. 17.15 Mult. filma. 17.30 Zēnu hokejs. 18.00 Kristīgā programma. 19.00 LTS zīpas. 19.30 Dienas

tēma. 19.35 Noziegumam pa pēdām. 12. sērija. 20.20 Koncerts. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.05 Zīpas. 22.25 E iela. 198. un 199. sērija. 23.15 Mikrofona nakts programma.

OSTANKINAS TV

8.00 Žagata. 8.25 Savvaļas Roze. 8.52 Zīpas. 9.00 Palīdzī sev pats! 9.30 Jaunie operas solisti. 9.52 Zīpas. 18.00 Dialogs. 18.20 Savvaļas Roze. 18.50 Brīnumu lauks. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.40 Nedēļas cilvēks. 21.00 Klans. Francijas mākslas filma. 2. sērija. 22.10 Skatiens un A.Ļubimovs. 22.52 Zīpas. 23.05 Muzikāli izklaidējoša programma. 23.52 Preses ekspresis.

ESIET UZMANĪGI!
Geomagnētiskās dienas — 15., 21., 28. un 30. janvāri.

• Veselība

Gripas slimnieki janvārī

Cilvēki iedēditi sekot tradīcijām, tāpēc viņi jautā: vai gripa jau klāt? Janvārī un februārī Latvijā parasti ir ne tikai sniegs, bet arī šī infekcijas slimība, kas sāpina galvu un lauz kaulus. Protams, sasirgušais parasti tiek pie patīkami skābenajām C vitamīna tabletēm, citroniem, medus, kā arī pie aveņu, liepziņu vai rudzupuķu tējas (jo gripas slimniekam jādzer daudz šķidrums). Taču kas ir šīs mazās 'izpriece' salīdzinājumā ar to, ka ar gripu sasirgušajam ilgāku laiku noliegts iet, kur grības. Viņam jāsež mājās. Viņam, kā mediķi saka, jāizolējas no apkārtnē, lai neapšaudītu vēl veselos. Tāpēc dzīvespriecīgā jaudis un arī tie, kam šajā bezdarba laikā tomēr ir pelņas avots, ielāgojuši, ka viņiem ziemā vajadzētu vairāk uzturēties svaigā gaisā, vēdināt telpas, lietot pilnvērtīgu, vitamīniem bagātu uzturu un sīpolus un ķipokus ēst uz nebedu. Tāpat viņi lieliski ielāgojuši, ka tiem, kas strādā veikalā, skolā, pasta, poliklinikā — vietā, kur apkalpo cilvēkus, — labāk pret gripu vakcinēties, jo vakcīna pat epidēmijas laikā iedarbojas efektīvi.

Bet kāds šogad janvārī būs tiem, kas gripas epidemioloģiski bīstamo situāciju allaž gaidījuši, lai dažas dienas neaizietu uz skolu, uz darbu? Valsts galvenā epidemioloģe Anita Brila neko iepriecinošu šiem cilvēkiem solīt nevar: «Pēc prognozēm, ko

ik nedēļu saņemam no Pasaules veselības organizācijas reģionālā biroja, pašlaik Eiropā viss ir mierīgi — ar gripu vēl neslimo.» Arī Valsts infekciju slimību slimnīcas galvenā ārste Ludmila Viksna apliecina, ka Latvijā saslimšana ar gripu reģistrēta maz — labi, ja kādi pāris gadījumi. Tā ka šogad slinkie ar gripas epidēmiju aizbīdīnāties, šķiet, nevarēs vis. Kaut gan viņiem — slinkajiem un tiem, kam nerūp sava veselība, — ir vēl kāda iespēja — difterija. Tā Latvijā joprojām ir ļoti aktuāla. Ja cilvēki pret šo slimību nevakcinēties, viņiem paveras lielas izredzes pievienoties tiem 200 saslimušajiem, kas pērn ārstējušies Valsts infekciju slimību slimnīcā. Lielākā daļa no viņiem iezārstējušies, bet bija gadījumi, kad mediķi vairs nevarēja palīdzēt... Arī šogad, kā apliecina daktere Ludmila Viksna, katru dienu slimnīcā ierodas četri pieci difterijas slimnieki.

«Diena»

«NOVADNIEKA» PIEBILDE. Preiļu slimnīcas potēšanas kabinetā vakcināciju pret difteriju saņemusi vienu reizi 758 iedzīvotāji, revakcinācija (potēšana otro reizi) iedarīta 322 iedzīvotājiem. Visus pacientus, kas vēlas sevi pasargāt no šīs bīstamās slimības, Preiļu mediķi gaida poliklinikas 106. kabinetā no plkst. 8 līdz 15, lai sapotētu ar franču vakcīnu Vax.

Ja gadā saņemts virs Ls 4000, papildnodoklis — 10%

Šogad daudziem iedzīvotājiem Valsts ieņēmumu dienesta rajonu nodalās būs jāiesniedz arī savu ienākumu deklarācijas. Kam tas būs jā dara, par to stāsta Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu kontroles departamenta konsultants Miervaldis BOITMANIS.

— Vispirms jāpasaka, kas ir iedzīvotāju ienākuma nodoklis. Saskaņā ar Latvijas Republikas likumu «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli», kas pieņemts 1993. gada maijā un stājies spēkā ar 1994. gada 1. janvāri, tas sastāv no algas nodokļa, ko par darba ņēmēja gūtajiem ienākumiem aprēķina un maksā darba devējs, no patentmaksas, kas ir pašvaldību noteiktas avansa maksājums par atsevišķu veidu saimniecisko darbību, un nodokļa par ienākumiem no uzņēmējdarbības, ja par tiem nav jāmaksā peļņas nodoklis, no individuāla darba, no īpašuma un citiem avotiem. Deklarācijas tika iesniegtas arī agrāk. Tas bija jā dara tām fiziskajām personām, kas, piemēram, nodarbojas ar amatniecību, ar privāto praksi, sniedza dažādus sadzīves pakalpojumus. Šie maksātāji paši deklarēja savus ienākumus, inspekcija tos pārbaudīja un noteica nodokļu apjomu. Tagad likumā iestrādāta norma, ka deklarācijas jāiesniedz arī tiem iedzīvotājiem, kam ir ienākumi gan no algota darba, gan no citiem avotiem. Kā zināms, ienākuma nodokļa pamatlīkme ir 25 procenti un papildlīkme — 10 procenti. Ar nodokli neapliekamais minimums — 22,5 latī mēnesī. Nodokļa papildlīkme jāmaksā tad, ja cilvēka ienākumi gadā pārsniedz 4000 latu. Piemēram, ja zemieks kā fiziska persona guvis gadā 5000 latu peļņu, tad par 4000 latu viņam jāmaksā 25 procentu likme, bet no atlikušās summas, atrēķinot gada neapliekamo minimumu, jāmaksā 25 plus 10 procenti, tātad kopā — 35 procenti. Likums nosaka: ja iedzīvotāja visi ienākumi gada laikā pārsniedz 4000 latu, tad deklarācija jāiesniedz obligāti. Ja nepārsniedz, tad jāiesniedz tikai paziņojums par ienākumu nedeklarēšanu.

— Kādi ienākumu veidi netiek aplūkoti ar nodokļiem, piemēram, laukos?

— Aizpildot deklarācijas, jāzina, ka ar nodokli netiek aplūkoti ienākumi no lauksaimnieciskās produkcijas ražošanas, kā arī pašražoto un pārstrādāto lauksaimniecības produktu realizēšanas, kas var būt iegūti fizisko personu, zemnieku, zvejnieku un amatnieku saimniecībā, piemējam saimniecībā, palīgsaimniecībā, individuālajā ģimenes dārzā, vasarnīcā un dārzkopju kooperatīvā. Ar nodokli netiek aplūkoti arī ienākumi no pārdotiem savvaļas augiem, ogām, riekstiem, sēnēm un ārstniecības augiem.

— Lielākajai lauku iedzīvotāju daļai acimredzot deklarācijas nebūs jāaizpilda, pietiks ar paziņojumu. Kur viņiem jāiet, lai nokārtotu šos dokumentus?

— Domāju, ka paziņojuma veidlapas varēs saņemt arī pagastu valdēs un citās iestādēs, kur ir vajadzīga šādu dokumentu.

varēs nosūtīt arī pa pastu. Tiem, kas aizpildīs deklarācijas, gribu atgādināt, ka labāk būtu atrast laiku un konsultēties ar inspektoru, lai netiktu pieļautas kļūdas. Visi šie dokumenti jāiesniedz līdz 1. martam.

— Likumā ir noteikti attaisnotie izdevumi, ko drīkst atskaitīt no gada apliekamo ienākumu apjoma.

— Tie ir, piemēram, izdevumi par maksātāja un viņa ģimenes locekļu kvalifikācijas paaugstināšanu, kādas specialitātes iegūšanu, medicīnas un ārstniecības iestāžu pakalpojumu izmantošanu. Mēs gaidām, ka tuvākajā laikā tiks apstiprināti Ministru kabineta noteikumi, kuros būs precīzi noteiktas šo izdevumu normas un satāvs. Tad var būt tādi gadījumi, kad cilvēkam izdevīgi ir aizpildīt un iesniegt ienākumu deklarāciju arī tad, ja viņš gadā nav nopelnījis vairāk nekā 4000 latu. Ja šie attaisnotie izdevumi būs lieli, viņš ir tiesīgs lūgt nodokļu inspekcijai tos izslēgt no gada ar nodokli apliekamās summas un varēs saņemt atpakaļ pārmaksāto starpību.

— Vai tiek saglabāta deklarācijā minēto ziņu konfidencialitāte? Kāda cilvēkam var būt garantija, ka šī informācija par viņa ienākumiem nenonāk nevēlamu cilvēku, piemēram, inspekciju rokās?

— Nolikumā par Valsts ieņēmumu dienestu noteikts, ka šīs ziņas nav izpaužamas un ir izmantojamas tikai nodokļu likumdošanas vajadzībām. Līdz šim mums nav zināmi tādi gadījumi, kad šī konfidencialā informācija būtu kaut kur izplūta. Ja tas notiktu, ieņēmumu dienesta darbinieks būtu ļoti bargi sodīts, pat atļāzot viņu no darba. Protams, saskaņā ar likumu informācija mums jāsniedz prokuratūrai, tiesām, izmeklēšanai.

— Kas draud cilvēkam, kas noslēps savus ienākumus?

— Ja tiek slēpti ienākumi no saimnieciskās darbības un līdz ar to netiek savlaicīgi iesniegta deklarācija, jāmaksā soda nauda 3 procentu apmērā no inspekcijas noteiktā apliekamās summas lieluma. Ja arī pēc tam iedzīvotājs nedeklarē savus ienākumus, finansu inspekcijas vadītājs var izmantot likumā noteiktās tiesības un piedzīt valstij par labu visu slēpto summu.

— Bet ja cilvēks vienkārši kļūdās savos aprēķinos?

— Ja, aizpildot deklarāciju, rodas šaubas, tad labāk ir atnākt uz ieņēmumu dienesta rajona nodaļu un precīzi noskaidrot visas apliekamās vai neapliekamās summas. Ja tomēr cilvēks to nedara un nedeklarē acimredzamus ienākumus, piemēram, pārpratuma vai kļūdišanās dēļ, tad, domāju, finansu inspektors to sapraus un vienkārši palīdzēs koriģēt deklarāciju. Bet ienākumu ļaunprātīga slēpšana, kā jau minēju, tiek bargi sodīta.

— Vai inspektors ticēs arī uz goda vārda?

— Nē. Maksātāja tiesības uz attaisnoto izdevumu, saimnieciskās darbības izdevumu, kā arī atvieglojumu izslēgšanu no apliekamā ienākuma jāpierāda ar attiecīgiem dokumentiem.

SLUDINĀJUMI/REKLĀMA 22305

Sasniegt var katrs!

Daugavpils Pedagoģiskā universitāte Latgales novadā izsludina 9. un 12. klašu skolēnu atklāto olimpiādi bioloģijā, ģeogrāfijā un ķīmijā. Olimpiāde katrā mācību priekšmetā notiks trijās kārtās.

Pirmā kārtā: līdz 25. martam skolēni iesniedz (atsūta) žūrijas komisijas priekšsēdētāji docentei Zinaīdai Sondorei individuālo darbu par sava novada izpēti. Adrese: 415. auditorijā, Vienības ielā 13, DPU, Daugavpilī, LV 5400 (telefons 25036). Pēc darbu novērtēšanas žūrijas komisija labāko individuālo darbu autorus uzaicinās uz otro kārtu.

Otrajā kārtā, kas notiks 19. aprīlī DPU, skolēni savus individuālos darbus publiski aizstāvēs.

Trešajā kārtā, 20. aprīlī, skolēni izpildīs rakstu darbu. Olimpiādes uzvarētājus gaida balvas!

Ar olimpiādes nolikumu var iepazīties skolu valdēs vai pie attiecīgo mācību priekšmetu skolotāju metodisko apvienību vadītājiem.

Žūrijas komisijas vārdā E.Vaivode

Pārdod

Ielu lauku māju Madonas rajona Ošupes pagasta Degumniekos (arī par sertifikātiem). Tālrunis Ogrē 45169 vakaros;

privatizētu 3 istabu dzīvokli Preiļu pagasta Līčos. Tel. 12242;

jaunu importa televizoru ar garantiju par Ls 185. Tel. 24133;

VAZ-2106, 1990.g., benzīns, gāze, par sertifikātiem. Zvanīt 43351 dienā, 41209 vakaros;

ne sevišķi dārgi kravas furgonu VW Transporter 2.0, 1981.g., āķis, stereo, riepas ar radzēm, labā tehniskā kārtībā. Zvanīt 43756 vakaros;

Ford Granada, 1981.g., par 1300 \$. Zvanīt 77296;

Audi-80, 1979.g., par sertifikātiem vai latiem. Tāl. 22971;

pašizgāzēju GAZ-53, 1986.g., labā tehniskā stāvoklī. Zvanīt 23367 pēc 17;

VAZ-2103, 1973.g., par 1100 \$. Zvanīt 36532;

automašīnu Ford Sierra, pikaps, 1983.g., labā tehniskā stāvoklī, par \$ 2700. Tāl. 42505 Andim;

ledusskapjus. Tāl. 21268;

kumeļu vai MAINA pret šiferi. Tel. 13523;

auzas, miežus. Tel. 21719;

automašīnu GAZ-69 ar piekabi «Zubrjonok». Tel. 23033;

jaunu GAZ-53 motoru. Zvanīt 21073, vakarā 24130;

M-412 IE priekšējos spārnus, priekšējo stiklu un sliekšņus. Tāl. 21947;

Moskvīč-2140 par sertifikātiem. Tel. 21166 vakaros.

Visiem lauku ļaudīm!
A/S "Gubenis" akcijas par Jūsu sertifikātiem.
1 akcija = 1 sertifikāts = 28 latī.
Kopīgi kļūsim par Rīgas lauksaimniecības mašīnu rūpnīcas saimniekiem!
Parakstīšanās uz akcijām Rīgā:
Fondu centrā "Decemviri" Lāčplēša ielā 17, tālr. 285508, 288973
Dodiet ziņu, ieradīsimies arī pie Jums!

Zemnieku saimniecība iepērk zāģbaļķus mežā, diametrs 18-42 cm. Samaksa tūlītēja. Tālrunis 54670 vakaros.

Tiek likvidēta zemnieku saimniecība «PAKALNIŅI».

Iepērk PAPIRMALKU
TVAIKA IELĀ 68
tāl. 392297
cenas koef.
EGLE 36,5 \$/m³ 0,52
BĒRZS 34 \$/m³ 0,47
PRIEDE 33,5 \$/m³ 0,52
APSE 21 \$/m³ 0,47
trupe līdz 50% no Z
TRANSPORTA PAKALPOJUMI
KRAVĀS IETILPIBA 49-45m³. CENA 15 Ls STUNDA

Siltais ūdens Preiļu pilsētas iedzīvotājiem tiks padots 14.01.95. no plkst. 15.00. Atvainojamies, ja šajā laikā radīsies ūdens pārtraukumi. Par turpmāko siltā ūdens padevi tiks iepriekš paziņots. P/ū «Siltums»

Alejas komercbanka turpina iepirkt sertifikātus. Interesēties Preiļu pilsētas domē vai pa tālruni 22044.

Šī gada 24. un 25. janvārī a/s «Preiļu siers» telpās tiek aicināti visi piena piegādātāji, lai slēgtu līgumus par piena piegādi 1995. gadā.

PRIVĀTUZŅĒMUMS «ANVE» PAZIŅO PAR LIKVIDĀCIJU.

Firma iepērk skujkoku brusas, zāģmēri mm 235 x 165 x 2750, 255 x 185 x 2750, pielāide 0 ± 2 mm platumā, biezumā, ± 10 mm garumā. Kvalitātes prasības: zilējums, kukaiņu bojājumi, nedrīkst būt trupējais, puvis. Cena Ls 41,30 par kub.m, t. sk. apgrozījuma nodoklis. Apmaksa tūlītēja. Informācija pa tālruniem Jelgavā 8-230-24975, 27672, 23365.

NOVADNIEKS Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks» REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. 22059, 21759, 22154, 21996, 21985, 22305. PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Reģistrācijas apliecība № 1018. Iespēsts SIA «SAB» Daugavpilī, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. 1 iespiedloksne. Metiens 5340 eksemplāru. Pas. № 93

Aizejot cilvēkam ardievas saka, Aizejot cilvēks kaut vārdu bilst. Kāpēc tu aizgāji nepasakot? Kāpēc tik pēkšņi cilvēki mirst? Izsakām līdzjūtību traģiski bojā gājušo Jāņa Dzeņa, Vladislava Cepla un Nikolaja Serko piederīgajiem. Vārkavas pagasta padome

Ja smagi bija strādānot, Lai vieglas smiltis zeme dod. Sērojam kopā ar Audaru ģimeni, MĀTI un VECMĀMUŅU smiltajā izvadot. IU «Spektrs» darbinieki